Dzidudu Le Yesu Kristo Me

Wofofui to Watson Goodman dzi.

Nunana faa - womadzrae o.

Dzidudu Le Yesu Kristo Me

Satana, amesi nuti wonlo nu le le Mawu fe nya me abe "xexe sia me fe fia" ene la, nye Mawu fe futo găto wu, nenema ke wònye na Mawu fe nuwowo si wodo dzesi wu esi nye ame. Mı amegbetowo la, miele dzi de le fo fe ava gbedzi. Ava la le nyanyrām le Kristo kple Satana dome. Ele be imatia ame deka le wo ame eve la dome amesi, anye Afeto na mi tegbee, KRISTO wola - si nye Emmanuel (Mawu li kpli mi) – alo Satana, nuwowo – amesi nye aglādzedzewo katā de Mawu nu fe fia. To efe ku kple efe tsitre tsitsi me la, KRISTO he dzidudu blibo vɛ na amesiwo katā di vavā bena yewoaxɔ Edzi ase.

Satana dzeagbagba to mɔ sia mɔ nu be yeable mī eye yeate mī da. Efe tadodzinu mamletɔ enye be woasubɔ ye. Miafe wɔla KRISTO dze na mafe subɔsubɔwo katā. Miawo la miele nuwɔm be wòasɔ kple amesi subɔm miele. Satana fe tetekpɔ mamləetɔ be wòatsɔ du amewo dzi le xexe blibo la me yenye be, wòawɔ be woanɔ nɔnɔme siwo gbɔna la fomevi wɔm: (1) Woadi be woavo tso Mawu si, (2) Woado to gbɔgbɔ makɔmakɔwo, (3) Woasubɔ "nuvɔ̃ fe ame," (4) Woasubɔ efe "nɔnɔmetata," eye (5) Woaxɔ dzesiwo le eŋu si akpede wo ŋu be woafle nu alo adzra nu. Mikpɔ nyuie le nusiawo katā ŋu. —Watson Goodman (1920-2002)

MAWU MEWO FUTO AĐEKE NA EĐOKUI O

Mawu wo Lusifa na tefe kokoa de nono le dzifo

... Ale Afeto Yehowa gblo esi: Ωkosigε, si wodzidze wòso, nènye, nunya bo de asiwò, eye wò nyonyo tefe meko o. Eno Mawu fe abo Eden me, eye wotso kpe xoasi vovovowo do nuwò: Karneol, topas kple yaspis, krisolit, soham kple oniks, safir, ametist kple smaragd; sika wotso do to na wò, evae wotso do atsiã na wò le gbesigbe wowo wò.

Ete de Mawu fe Fiazikpui ηu Enye Kerubi keke avala me, metsɔ wò do Mawu fe to kɔkɔe la dzi, eye nèzɔ dzokpewo dome.

Wowse wòle blibo

Dzufe meno wò zozome ŋu tso gbesigbe wowo wò, vasede esime wokpo nu madzomadzo le ŋuwò o.

Mawu dea Nuvõ da

Le wò asitsatsa gbogboawo ta nètso nu vôdi wowo yo dokuiwò mee, eye nèzu nuvõwola; eyata menyã wo da le Mawu fe to kokoe la dzi, eye metsrő wò le dzokpeawo dome, wò Kerubi, si keke avala me. —Xezekiel. 28, 12-16.

Elabena Mawu, si nu tovo wowo medzea eŋu o la, nènye: nu võdi wola menoa gbowò o. Adegbefolawo menoa te de ŋkuwò me o; èléa fu nu vlo wolawo katã. —Psalmowo. 5,5. 6.

NUKAE HE LUSIFA DE NUVÕ ME?

dukowo dome fe nu ku de nuwo; nuwò yi nodzitoe, eye màgano anyi akpo gbedegbede o.

-Xezekiel. 28,18.19.

Ele be nuwowo desiade nade ta aqu na (asubɔ) Wɔla la

Misubo Yehowa kple dzidzo, eye mitso asevetsotso do de enku me! Midze sii be, Yehowa ye nye Mawu! Eyae wo mí, eye eto míenye, efe duko kple alewo le efe lanvife míenye. –Psalmowo. 100,2. 3.

Yehowa vovô enve nunya fe gometoto; amesiwo katã léa eme la, gomesese nyui sua wo si; efe kafukafu li tegbee. —Psalmowo. 111,10.

Dàda doa ngo na gbegblẽ, eye dokuidododedzi na anvidzedze. -Lododowo. 16,18.

Wò dzi de asi dàda me le wò nyonyo ta, ètso wò nunya de aka le wò atsy5 ta; eyata matso wò afu anyi, eye matso wò ade asi na fiawo, ne woakpo wò vuu keke wòati wo. –Xezekiel. 28,17.

Aqlãdzela la fe fetu

Etso wo vodada gbogboawo kple wò asitsatsa madzomadzo gble ko do na wò kokoefe la; eyata mena dzo do tso mewò hefiã wò, eye metso wò wo dzowoe de anyigba dzi le amesiwo katã kpo wò la nku me. Wò ame nyanyswo kata le

2

LUSIFA FE GBEFÃÐEÐE EFE ÐOKUISINONO 3

Efe lõlõnu tsi tre de Mawu fe lolõnu ŋuti

Wò nukeyletivi, agudzevi, ale nège tso dzifo enye si! Wò, amesi te dukowo de anyi, wofo wò fu anyigba! Egblo le wò dzi me be: Malia dzifo, mali nye fiazikpui de Mawu fe yletiviwo ta me, eye mabobo no takpeto la dzi le anyiehe kekeake; malia alilikpowo ta me, eye mía kple dzifovíto la míano tasoso me.

Egbléa nu le anyigba dzi

Ke woatutu wò afu tsiefe, de avli dobluko tsiditsidi la me. Amesiwo kpo wò la, ade ŋku de wò, agade ŋku de wò vuu agblo bena: Dutsu, si na anyigba dzo nyanyanya, eye wòvuvu fiadufewo la, nye esia? Amesi wo xexeame wòzu gbegbe, gbã efe duwo fu anyi, eye mede asi le efe aboyomewo ŋu do de afe o la, nye esia?

Enye busu le Mawu fe ŋkume

Anyigba dzi dukowo fe fiawo katã la, wo katã womlo anyi le bubu me, wo dometo desiade de efe dife. Ke wotso wò ya fu gbe tso wò yodo gbo, abe atilo, si wotso fu gbe, kple lã kuku, si wofanya kple afo la ene, eye ame tsiava, siwo woda yii, eye woyi agu me kpewo gbo la, tsyo dziwò. —Yesaya. 14,12-19.

BE NAĐE VO LE MAWU NU LA, ENYE AFOKU GÃ NUTO

Gbã, tso Lusifa ŋuti Eye wogblo na wo bena: Mekpo Satana abe dzikedzo ene ge tso dzifo. -Luka. 10.18.

Tso mawudola siwo dze Satana yome la nuti

... Mawu mekpo mawudola wonuvõwo fe nublanui o, ke wõtso viviti tsiditsidį fe kosokosowo bla wo hetu asi wo xlã de dzomavove me, bena woadzra wo do hena vonudodrõ. –Petro II. 2,4.

Tso amesiwo Satana te nu ble la nuti

Menye amesi fe dzimetotro tefe medidi o, bene wòagado edokui de dzi, eye woadze Abosam fe vonudodr5 la me o.

-Timoteo I. 3.6.

Satana va du amegbeto dzi ... Elabena amesi du amea de dzi la, eya ke wone kluvi.

-Petro II. 2.19.

Ele be lolõnu deka hõ ko nano dzifo – Mawu fe Islõnu de blibo la Eye migana miafe anyinono nadi xexe sia me o, hafi mitro miafe nonome to miafe tamesusu fe veyewowo me bon, bene miadzro nusi nye Mawu fe lolnnu, si nyo, eye

wòdzea equ nyuie, eye wòle blibo la me akpɔ. – Romatowo. 12,2.

MAWU DZE NA SUBOSUBO ĐESIAĐE

Mawu bubua deke megano asiwò kpe de ŋunye o. —Mose V. 5,7.

Mide bubu Yehowa fe ŋkɔ ŋu, mitsɔ nunanawo va eŋku mee, eye mido atsyɔ̃ kɔkɔe ade ta agu na Yehowa! —Kronika I. 16,29.

Tete Yesu gblo në bena: Te da le gbonye, Satana! Elabena woŋlo di bena: "Afeto, wò Mawu la, nade ta agu na, eye eya deka ko nasubo." –Mateo. 4,10.

Eye medze klo de (mawudola) efe afo nu, be made ta agu nɛ. Eye wògblo nam be: Kpo da, megawoe o, wò hadola kple noviwò, siwo lé Yesu fe dasedidi de asi la, fe hadola menye; de ta agu na Mawu ko!... –Nyadedefia. 19,10.

Anyigbawo kata ade ta agu na wò, eye woadzi kafukafuha na wò, woadzi kafukafuha na wò ŋkɔ. Sela. —Psalmowo. 66,4.

Miva, mina míabobo ade ta agu adze klo de Yehowa, mía wola, ŋku me! (Kpo Mose I. 1, 27.)

–Psalmowo. 95,6.

Amesiwo woble la subona aglãdzela la

... Eye xexeame katã fe mo wo yaa le lã la yome. Eye wode ta agu na vo driba la; elabena etso efe ŋusẽ na lã la, eye wode ta agu na lã la .... —Nyadedefia. 13,3.4.

5

6

MEGASUBO MAWU FE FUTOWO O!

Satana kple gbɔgbɔ vɔ̃wo dina be amewo nasubɔ yewo

Abosam gakploe heyi de to koko nutoa de dzi, eye wòde xexeame fiadufewo katã kple wofe nutikokoe la fiae; eye wògblo ns bena: Matso nu siawo katã ana wò, ne èdze klo de ta agu nam.

-Mateo. 4,8. 9.

Eye ame susce, siwo fuwcame siawo mewu o la, wometro le dzi me tso wofe asinudowowoawo me o, bena woagasubo gbogbo võwo kple sika- kple klosalo- kple gadzē- kple kpe- kpakple ati-legba, siwo metea ju kpoa nu alo sea nu alo zoa azoli hā o la o. —Nyadedefia. 9,20.

Mawu tsrõna subola siawo fomevi

... Eye fofoe vɔ̃, si vena ŋutɔ la, fo amesiwo ŋu lã la fe dzesi le kple amesiwo de ta agu na efe legba la.... Eye wodrɔ̃ vɔnu amesiame de efe dɔwɔwɔ nu. Eye wotsɔ ku kple tsiēfe fu gbe de dzota la me. Dzota sia enye ku evelia.

–Nyadedefia. 16,2; 20,13. 14.

Nyee nye Yehowa, ŋkɔnyee, nyematsɔ nye bubu na ame tutɔ kple nye kafukafu na legbawo o.

–Yesaya. 42,8.

Amesi sa vo na mawu bubuwo, eye menye Yehowa dede ko o la, woado busui. —Mose II. 22,19.

KRISTO FE DOLAWO KPLE SATANA FE DOLAWO 7

Afeto fe dolawo sesẽ wu Satana fe dolawo Mikafu Yehowa, mi efe dolawo, mi kalẽto sesẽ, siwo woa efe nya dzi hesea efe nya fe gbe! —Psalmowo. 103,20.

Eye ava dzɔ le dzifo: Mixael kple efe dɔlawo yi ava wɔ ge kple vɔ driba la. Eye vɔ driba kple efe dɔlawo wɔ ava la, eye womedu dzi o.... —Nyadedefia. 12,7. 8a.

Mawu fe dɔla Kɔkɔewo dia tsa hekpɔa Mawu fe fomeametɔwo ta

Alo wo katã la, de menye subsub-gb-gb-gb-wo wonye wodo da be, woawo subosubodo le amesiwo lanyi agbexoxo fe dome la ta o mahã? — Hebritowo. 1,14.

Elabena adɔ efe dɔlawo de ŋuwò, ne woakpɔ tawò le wò mɔwo katã dzi. —Psalmowo. 91,11.

Dola siwo ge la (gbogbo võwo) fe didi vevie enye be woahe amewo ayi dzomavo me Ke Gbogbo la gbloe kote bena, le ŋkeke mamleawo me la amea dewo ade megbe atso xose la me, eye woado to beblegbogbowo kple gbogbo võwo fe nufiafia.

-Timoteo I. 4,1.

8 AMESIWO KPLE NUSI KON SATANA LE FUI

Wows Amegbets de Mawu fe nonome me

Eye esi wògbona la, gbogbo la hee fu anyi, eye wònyamae ŋuto. Ke Yesu wo de gbogbo bliba la ta, eye wòda gbe le devi la ŋu, eye wòtsoe na fofoa. —Luka. 9,42.

Fomeawo—Mawu fe yayra

Mayra amesiwo yra wò, ke amesiwo doa vlo wò la, mafo fi ade wo, eye le wò me woayra anyigba dzi fomeawo katã le. —Mose I. 12,3.

Kristo (Mawu le ŋutilã me) kple dede si le Efe ŋutilã kple vu la me

Esi Herodes kpp bena, nunyalawo flu ye la, edze agbo do domedzoe ŋutɔ, eye wòdɔ wodawu ŋutsuvi, siwo katã le Betlexem kple efe nutowo katã me, esiwo xɔ fe eve kple esiwo mexɔ nenema hade o, de alesi wòbia ɣeyiɣi la tsitotsito tso nunyalawo gbɔe la nu.

-Mateo. 2,16.

Mawu fe nya-Abosam sẽ nu de eŋuti

... Vavãe Mawu gblo bena...? Eye da la gblo na nyonua bena: Miele kuku ge akpo o.

–Mose I. 3,1. 4.

Xoseto siwo wodzi le gbogbo me ... Miafe adikāto, Abosam, le tsatsam... hele ame dim, be yeavuvu ami ene. —Petro I. 5,8.

SATANA AMESRÕLA

Esrõ dzesi si de nutonyenye fia Eye busunua deke megale anyi no ge o, eye Mawu kple Alévi la fe fiazikpui la ano me, eye wofe dolawo asuboe, eye woakpo efe ŋku me, eye efe ŋko ano wofe ŋgowonu. —Nyadedefia. 22,3. 4.

> (Kpo Satana Fe Amesosrő da, le axa 35.)

Etro Mawu fe nyanyuie la zu avatsoe

... Negbe bena amea dewo li, siwo blu miafe tame, eye wole didim be, yewoadze ŋe Kristo fe nyanyuie la. —Galatiatowo. 1,7.

Ewoa nu abe Mawu fe amedodowo ene

Elabena nenem me siawo nye avatso-apostolowo, dowola, siwo blea ame, amesiwo troa wo dokui woa Kristo fe apostolowo. Eye esia menye nukunu o; elabena Abosam nuto troa edokui woa kekeli fe dola. —Korintotowo II. 11, 13. 14.

Mawu fe dzesiwo kple nukunuwo to vovo na avatso nukunuwo (Tesalonikatowo II. 2,9.; Nyadedefia. 13,13. 14.; 19,20.)

Satana duna amesiwo ke subona eyama alo efe mawuwo la dzi. Yehowa, mía Mawu, ame gedewo du afeto de mía dzi hekpe de ŋuwò...! —Yesaya. 26,13.

9

10

MISI LE TRÕSUBOSUBOWO NU

Viwo, mikpɔ mia doku dzi nyuie le trɔ̃wo ŋuti! —Yohanes I. 5,21.

Mawu bubua deke megana asiwò kpe de ŋunye o. Megawa legbaa deke na dokuiwò o. Megawa nusiwo le dzifo, alo nusiwo le anyigba dzi, alo nusiwo le tsi me le anyigba te la, fe nanzme o. Megade ta agu na wo o, eye megasuba wo o... —Moses II. 20,3-5.

Mawu bubuwo nye nunyonu na MAWU. Mawu tsri amegbetowo tsotso savoe

Migblē tefe, siwo katā duko, siwo mienyā la, suboa wofe mawuwo le, le to kokowo kple togbewo dzi kpakple ati damawo te. Ekema kpo nyuie, bena nagadze wo vome ado m5 me o; eye ne wotsr5 wo le ngowò megbe la, megabia wofe mawuwo ta se agblo be.... Megawo alea na Yehowa, wò Mawu la o, elabena nunyonu, siwo katã Yehowa lé fui la, eya wowona na wofe mawuwo; wotca dzo wo vinutsuwo kple wo vinyonuwo gõ hã na wofe mawuwo. –Mose V. 12,2. kple 30.31.

...Đ e matsɔ vinye ŋgɔgbea ana de nye dzidadawo ta kple nye dɔmevi ana de nye luuɔ fe nuvɔ̃wo taa? —Mixa. 6,7. Kristo fe uu la klɔ nuvɔ̃wo da.

TRÕSUBOSUBO ENYE MOVIDZODZO

Trõsubosubo fe adava

Amesiwo tso Mawu fe nyatefe la do li avatsokaka, eye wovõ, eye wosubo nuwowo wu wola, si wokafuna yi de mavomavo me! Amen. –Romatowo. 1,25.

Mía Mawu le dzifo, nusianu, si dze enu la, wòwona. Wofe legbawo nye klosalo kple sika, amegbeto fe asinudowowowo wonye. Nu li na wo, womefoa nu o; nku li na wo, womekpoa nu o; to li na wo, womesea nu o; noti li na wo, womevea nu sena o; asi li na wo, wometea nu kpona o; afo li na wo, womezza azoli o, eye womefoa nu toa ve me o. Amesiwo woa wo kple amesiwo katã doa dzi de wo ŋu la, so kpli wo. –Psalmowo. 115,3-8.

11

Trõsubosubo nye gbogbo võ subosubo

... Misi le trõsubosubo la nu! Hafi boŋ mele gbogblom bena, nusi trõsubolawo mèna la, gbogbo võwo womèa wo na, eye menye Mawu o; ke nyemele didim bena, miade ha kple gbogbo võwo o.

-Korintotowo I. 10,14 kple 20.

Trõsubosubo fe tohehe

Kple afakalawo kple trõsubolawo ... katã la woakpo wo to gome le ta, si le bibim kple dzo kpakple dzokpe la me. Esia enye ku evelia. –Nyadedefia. 21,8.

12 TRÕ (ABOSAM) SUBOSUBO LA, MAWU LÉ FUI

Megali legba alo trõ de wò afeme o!

Atso wofe fiawo ade asi na wò, eye natsrõ wofe nko da le dzifoa te. Wo dometoa deke mano te de nuwò o, vasede esime natsrõ wo avo. Mito dzo wofe aklama kpakpewo, eye wo nu sika kple klosalo megabiã nu na mi, ne miatso wo na mia dokui ahado mõ me o, elabena nunyonu wonye na Yehowa, mia Mawu la. Megatso nunyonua deke va afewò me o, ne busu nava dziwò abe woawo ke ene o.... –Mose V. 7,24-26.

Nukata gbɔgbɔ vɔ̃ nɔ ame gedewo me le Kristo Fe

dɔwɔ-ɣeyiɣiwo me? Elabena wo fofowo subɔ gbɔgbɔ vɔ̃wo!

Wosubo wofe legbawo, eye wotro zu m5 na wo. Eye wotso wofe nutsuviwo kple wofe nyonuviwo sa vo na gbetsiwo. Tete Yehowa fe domedzoe bi de efe duko la nu, eye wonyo nu efe domenyinu la.

-Psalmowo. 106,36. 37. kple 40.

Megade ta agu na wo o, eye megasubo wo o, elabena nye Yehowa, wò Mawu la, Mawu uãŋu menye, amesi doa fofowo fe vodada tefe na devi, siwo léa fum la, vasede dzidzime etôlia kple enelia dzi. —Mose II. 20,5.

AFA WOWO ĐESIAĐE NYE NUVÕ

Amesiame, si ado lãa de gbo la, woawui. –Mose II. 22,18.

Matsrõ wò aklama kpakpæwo kple afeliwo da le dowòme, eye màgade ta agu na wò asinudo wowowo azo o. —Mixa. 5,12.

Migayi noliyolawo gbo o, eye migabia nu le bokonowo gbo o, bena miagafo di o. Nyee nye Yehowa, mia Mawu! — Mose III. 19,31.

Elabena tosesẽ enye afakaka fe nuv5, eye tamesesẽ enye legbawo kple aklama kpakpswo subosubo. Esi nègbe Yehowa fe gbe la, eyata eya hã gbe wò be, màgadu fia o. —Samuel I. 15,23.

Ne èyi anyigba, si Yehowa, wò Mawu, le na wò ge dzi la, ekema megasrõ duko mawo fe ŋunyonuwo nawo o. Amea deke megano dowòme, si ana woato dzo vianutsu alo vianyonu o, eye bokono, golodola, zidoedola kple dzoto, busudoamela, adzeto, nukala kple nolivolaa deke megano dowome o. Amesiame, si le nusia wom la, nunyonu wònye na Yehowa, elabena nunyonu siawo ta Yehowa, wò Mawu, le wo nyã ge le ngowò do. -Mose V. 18.9-12.

Afakaka: Nuwowo si me wotona gbloa nusi gbona dzodzo ge di, to ŋoliyoyo me la. Dzosasa kple akunyawowo.

NYAGBOGBLOÐI TO GBOGBO VÕWO DZI - AFAKAKA

Mawu tsi tre de dzinuvimekpɔkpɔ, afakaka Kple akabasisi ŋuti

14

Migadu nusi me vu le o. Migaka afã o, eye migasa dzo o. Ne ame ku la, migasi blini de ŋuti o, eye migatá nu de ŋuti hã o. Nyee nye Yehowa! –Mose III. 19,26. kple 28.

Ke miawo la migado to miafe nyagblodilawo, bokonowo, drõekulawo, gbesalawo kple dzotowo...o.

-Yeremya. 27,9.

Madi vonu de mia ŋu, eye manye dasefo zãze de dzotowo kple ahasitowo, atam dzodzro...la ŋuti.... –Maleaxi. 3,5 Elabena aklama kpakpɛwo gblɔa nya madinyawo, eye bokɔnɔwo kpɔa alakpaŋutegawo, wolĩa drɔ̃e, siwo mele deke me o, eye wofe akɔfaname la, toflokoe....

-Zaxarya. 10,2.

Do dzi de AlẽKplola vavã la ŋuti

[Afetə Yesu gblə bena,] Migana miafe dzi navuvu nyanyanya o; mixə Mawu dzi se, eye mixə nye hã dzinye se. —Yohanes. 14,1.

Afakaka: Nyagbɔgblɔdi tso nusi gbɔna dzɔdzɔ ge ŋuti, to beblemɔwo dzi.

Akunya: Nukunu si wowo to gbogbo võwo dzi.

TSRI AFAKAKA FE MOWO KATÃ

Ne wogblo na mi be, mibia nu nolivolawo kple afakalawo se, amesiwo noa noti me gbee dom, eye wonoa gbe tem la, de duko mabia nu efe Mawu ase oa?...

-Yesaya. 8,19.

To ame fe ηutinuwo alo aklama kpakpεwo dzi

Elabena Babel-fia ava to de modzevee nu le moawo kple eve fe godofe, be wòaka afã, adzobo aŋutrowo, abia gbe aklama kpakpɛwo ase, eye wòade ŋku de lāklā ŋu. —Xezekiel. 21,26.

Afakaka to atiwo alo kawo dzi Nye duko le gbe biam efe atiwo, eye efe atizoti toa nya nɛ. Elabena

ahasiwogbogbo kplo wo trae, wowo ahasi, eye wotro le wofe Mawu yome. —Hosea. 4, 12.

Afakaka fe ŋuti tohehe

Ale Saul ku le efe vodada de Yehowa ŋu kple Yehowa fe nya, si me melé de asi o la ta. Ede ŋɔliyɔlawo hã gbɔ dabia gbe wo se, ke mebia gbe Yehowa ya se o; eyata wòwui, eye wòna fiadufe la yi de Dawid, Isai vi la si me.

-Kronika I. 10,13. 14.

Dukpe alé nukpolawo, bokonowo fe mo atsi dã, eye wo katã woabla nu de ge, elabena Mawu megale nya ŋu dom azo o. -Mixa. 3,7.

15

16 MO SIWO DZI XEXE SIA ME FIA WOA EFE DOWO TONE

Trŝsubslawo kpsa yletivi me Ale Yehowa gblo esi: Dukowo fe mo megamã mi o, eye dzifo ŋu dzesiwo megadzi ŋo na mi o, nenye be, wonoa ŋo dzim na dukowo hã. –Yeremya. 10,2.

Megado dzi de nu madinuwo ŋu hena wž "dzogbenyui" o, alo nade asi le dokuiwž ŋuti na gbogbo võwo fe aglotutu o. "Nyematso nu tovo ado ŋku me o, melé fu dzidanuwowo, malé de ŋunye o" (Psalmowo. 101,3.) Tsri dada, alakpanuwowo kple subosubo kukuwo.

Baba na mi... alakpatowo; elabena miedi yodo, siwo ŋuti wosi akalo do, eye wole dzedzem nyuie la, ke wo me yɔ fū kple ame kukuwo fe fuwo kpakple difofo katā. —Mateo. 23.27.

Ame dokui wuwu tso Abosam gbo Megaka de Abosam kple gbogbovõwo fe avatso nya siwo gblo bena kadede ve ana vovo wž tso kuxĩwo kple wž fodidi me o! **"Megawu ame o"** (Mose II. 20,13.)

Kristo Koe Ade wò tso Fodidi me

(Kp3 axa 48 kple 49.) Nye ŋusê kple kafukafuha enye Yehowa, elabe eya gb3 dede tso va nam. Nye Mawue, eyata makafui, fofonye fe Mawue, eyata madoe de dzi! – Mose II. 15,2.

NO NUDZO NA SATANA FE GBEDASIWO 17

To avatso nyagblodilawo dzi Eye Yehowa gblo nam bena: Alakpanya gblom nyagblodilawo le di le nye ŋko me, nyemedo wo o, nyemede se na wo o, eye nyemefo nu kpli wo o; alakpaŋutega, afakaka, trōsubosubo kple wofe dziwo fe amebeble gblom wole na mi.

-Yeremya. 14,14.

Ke avatsokristowo kple avatsonyagblodjilawo latsi tre, eye woawo dzesiwo kple nukunuwo bena, ne woate nui la, ne woaflu ame tiatiawo hã. —Marko. 13,22.

To nufofo kple noliwo dzi

To Mawu fe Gbogbo la fe amevavã me la, Fia Dawid gblo le via nuti bena, **"Ke azo esi wòku la,** nukata matsi nu adoa?...Ke eya magatro ava gbonye o."

–Śamuel II. 12,23.

Megafo nu kple gbɔgbɔ vɔ̃wo o, negbe bena nade se na wo, anya wo le Kristo fe ŋkɔ dzi. Megada susu de asifomekpɔkpɔ alo dzoka dzi o.

"Ke Yeĥowa simee dzidudu le." (Lododowo 21,31b.)

Gblē aklamakpakpswo kple dzosagbalēwo

Eye ame gede, siwo ka afa la, wo- tsɔ wofe agbalēwo va fo fu, eye wotɔ dzo wo le wo katã fe ŋku me; eye wobu wofe home, eye wokpɔ klosalo akpe blaatɔ̃.

–Ďэwэwэwo. 19,19. (Xlẽ Mose I. 35, 2-5.)

18 KRISTO YE WO GBODODO — KE SATANA TROE

Mawu wɔ ŋutsu kple nyɔnu hena srɔ̃d̥ed̥e ko

Tete Yehowa Mawu tsɔ agbafuti, si wòde le amea me la, wɔ nyɔnui, eye wòkplɔe va ame la gbɔe. Eyaŋuti ŋutsu agblẽ fofoa kple dadaa di ahaku de srɔ̃a ŋuti, eye woanye ŋutilã deka.

-Mose I. 2,22. kple 24.

Bubu nano srõdede me le amewo katā dome, eye womagafo di srõdeba la o; elabena ahasiwolawo kple matrewolawo la, Mawu adrõ vonu wo. —Hebritowo. 13,4.

Ke mede se na srõtowo – hafi menye nyee o, ke Afeto lae boŋbe, nyonu nagagbe sr5a o. Ke ne egbee la, neno anyi sr5mademadee, alo negawo deka kpakple sr5njutsu la; eye njutsu hā nagagbe sr5a o. —Korintotowo I. 7,10. 11. (Kpo Romatowo, 7,2. kple Marko, 10, 9.)

Satana enye amesi hea tomadomado vanɛ

Amesi ke le nuvõ wom la, eya tso Abosam me; elabena Abosam woa nuvõ tso keke gomedzedzea me ke.... – Yohanes I. 3,8.

De mienyae bena, amesi mietso mia dokui wo kluvi na, bene miado toe la, miezu amesi miedoa toe la fe kluviwo....-Romatowo. 6,16a.

MATREWOWO KPLE AHASIWOWO NYE AGLÂDZEDZE ĐE MAWU NUTI

Megawo ahasi o. –Mose II. 20,14.

Elabena esiae nye Mawu fe lolõnu, be miawo mia dokui kokoe, eye miade mia dokui da atso ahasiwowo me. –Tesalonikatowo I. 4,3.

Ne amea de wo ahasi kple ŋutsua de srõ la, ekema ewo ahasi kple ehavi srõ, eye ele be, woawu ŋutsu la kple nyonu la siaa.

-Mose III. 20,10.

Nuvõwowo de wò ŋutilã ŋu

... Ke ŋutilã meli na ahasiwowo o, hafi Afetɔ la tɔe, eye Afetɔ la hã ŋutilã tɔe boŋ. Alo de mienyae bena, miafe ŋutilãwo la Kristo fe ŋutinuwo wonye o mahã?... Misi le ahasiwowo nu! Nuvõ sia nuvõ, si ame wona la, menye efe ŋutilã me wòle o, ke ahasiwola woa võ de ye ŋuto fe ŋutilã ŋuti.

 –Korintotowo I. 6,13. 15. 18.
Kpo fomeametowo ta le gbododo fe nuvõ nuti

19

Megagblē viwònyonu, eye nadoe de ahasigbe o, bena anyigba la nagazu gbolonyigba, eye ŋukpenanuwo nano edzi o. –Mose III. 19,29. Matrewowo: Dutsu alo nyonu si mede srô o la fe dodo kple wo noewo abe atsu kple asi ene.

Ahasiwowo: Srõto fe dodo kple ame bubu.

20 WOÐU SATANA DZI TO KRISTO FE KU LA ME

Elabena alesi amewo katã ku le Adam me la, nenema ke woagbo agbe wo katã hã le Kristo me. –Korintotowo I. 15.22.

Azz alesi viawo kpɔ vu kple ŋutilã fe gome la, nenema ke eya hã kpɔ ekemawo fe gome, bene wòato ku me adi gbɔ amesi si ku fe ŋusẽ le, si nye Abosam la, eye wòade amesiwo katã nɔ kluvinyenye me to vɔvɔ̃ na ku me le wofe agbenɔyiwo katã me la.

-Hebritowo. 2,14. 15.

Esia ŋuti Mawuvi la de edokui fia, bene yeagblẽ Abosam fe dowowowo. —Yohanes I. 3,8. Eye wòde dzidulanyenye kple nusêwo di, eye wòdo nukpe wo le gaglãgbe, eye wòkpo dzidududzidzo de wo dzi to me.

–Kolosetzwo. 2,15. *Makumakunyenye li na mí le Kristo me*

Amesi de mí, eye wòtso yoyo kokoe yo mí; menye le míafe dowowowo nu o, ke boŋ le ye ŋuto fe tamedododi kple amenuveve la nu, si wòtso na mí le Kristo Yesu me, hafi yeyiyi mavomavowo dze gome. Ke azo la wodee fia to mía xola Kristo Yesu fe dodo me, amesi de ku da, eve wôhe agbe kple magblemagble de go va kekeli nu to nyanyuie la me. -Timoteo II. 1,9. 10.

KRISTOTO FE DZIĐUĐU ĐE SATANA DZI 21

... Miafe adikāto, Abosam, le tsatsam abe dzata, si le gbe dem hele ame dim, be yeavuvu ami ene; mino tsitre sesīe de eyama ījuti le xose me.... —Petro I. 5,8, 9.

Mido Mawu fe avawonu blibo la katã, bene miate nu ano te de Abosam fe adanu võwo nu; elabena míele kame tem kple vu kpakple nutilă o, ke bon mía kple dzidulanyenye kple nusẽ kple xexe sia me fia, siwo le fifi viviti sia me kpakple võdinyenye fe gbogbo, siwo le dzifonutowo me lae le kame tem. ... bene miate nu ano te le nkeke võ la dzi, eye ne miewu wo katã nu vo la, miakpo tsitrenono. ... eye mitso nyatefe

bla miafe aliwo dzi, eye mido dzodzoenyenye fe akotakpoxonu, eye mitso dzadzradodi na nutifafa nyanyuie la bla miafe afo gome. ... Mitso gbedododa kple kuku dedewo katā do gbe da le yeawokatāyi me le Gbogbo me, eye eyanuti mino nudzo....

-Efesotowo. 6,11-18. Eyaŋuti mibobo mia dokui de Mawu te; ke mitsi tre de Abosam ŋu, eye wòasi le mia gbo.

–Yakobo 4,7. Elabena amesi le mia me [Kristo] la, etri akɔ wu [Satana] amesi le xexeame.... –Yohanes I. 4,4. Nukata Satana si le gbɔ wò: Kristo le mewò!

KRISTO FE DZIÐUNUSĒ LA

Eyama enye Mawu fe gbe la ... Mawu... amesi wòdo nuwo katã fe domenyila, amesi hã dzi wòto wo xexeame.

-Hebritowo. 1,1. 2.

Eye kuvia do wo le efe nufiafia la ŋuti; elabena efia nu wo abe amesi si ŋusẽ le la ene, eye menye abe agbalēfialawo ene o.

-Marko. 1,22.

Gake la Mawu deka, si nye Fofo, amesi me nuwo kată tso, eye míawo míeli ne la, kple Afeto deka, si nye Yesu Kristo, amesi me nuwo kată to va, eye míawo míeto eyama me la, li na mí.

-Korintotowo I. 8,6.

Eye wòna ŋusẽe, be wòadrõ vɔnu hã, elabena Amegbetɔvi wònye. –Yohanes. 5,27.

Amesi yi de dzifo, eye wòle Mawu fe nudusi me, eye mawudolawo kple dziduduwo kpakple ŋusẽwo bobo wo dokui nɛ.

Elabena esia nuti Kristo ku, eye wògagbɔ agbe do, bene wòadu Afetɔ de ame kukuwo kple ame gbagbewo siaa dzi.

-Romatowo. 14,9.

Eye Yesu te va wo gbɔ, fo nu na wo gblɔ bena: Wotsɔ ŋusẽ katã, si le dzifo kple anyigba dzi la, de asi nam. —Mateo. 28,18.

⁻Petro I. 3,22.

KRISTO FOA NU EYE WÓWOA NU KPLE DZIÐUNUSĒ

Eye esi wònyɔ la, eblu de ya la ta, eye wògblɔ na fu la bena: Zi dodoe, dze anyi! Tete ya la dzudzɔ fofo, eye dodoe gãa de zi.

-Marko. 4,39.

Kristo nyaa gbɔgbɔ vɔ̃wo doa goe

Eye gbogbo makomako la nyamae, eye wòdo yli kple gbe sesĩe, eye wòdo go le eme. Eye wòwo nuku na wo katã, nenem bena, wobia wo noewo bena: Nuka enye esia? Nufiafia yeye! Etso ŋusẽ dea se na gbogbo makomakowo, eye wodoa toe. —Marko. 1,26. 27. Eyɔa dɔ kple dziduŋusẽ

Ke ne mianyae bena, ŋusẽ le Amegbetɔvi la si be, wòatsɔ nuv5wo ake le anyigba dzi, – egblɔ na lãmetututɔ la bena: Mele egblɔm na wò bena: Tsi tre, tsɔ wò aba, ne nayi afewò me. Tete wòtsi tre, eye enumake, esi wòtsɔ efe aba la, edo go le wo katã fe ŋku me nenem bena.... –Marko. 2,10-12.

Eye Wòfɔa ame kukuwo de tsitre kple dziduŋusẽ

... Eye wògblo bena: Đekakpui, mele egblom na wò bena: Tsi tre! Eye ame kuku la fo bobo no anyi, eye wòde asi nufofo me, eye wò tsoe na dadaa. —Luka. 7,14. 15.

24 KRISTO NA DZIĐUNUSË EFE NUSRÕLAWO BE WOAĐU FUTO LA FE NUSËWO KATÃ DZI

Kpɔ da, mena ŋusẽ mi be, miado afɔ dawo kple dzidegbewo kpakple ketɔ la fe ŋusẽ katā dzi, eye naneke meli, si awɔ vɔ̃ mi gbede o. —Luka. 10,19.

Eye wòyɔ nusrɔ̃la wuieveawo fo fu, eye wòna ŋusẽ kple mɔ wo de gbɔgbɔ vɔ̃wo katā dzi, eye be, woade dɔlélewo da. —Luka. 9,1.

Vavã mele egblom na mi bena: Amesi ke lagblo na to sia bena: Ho, ne nayi adadze fu me, eye mekea di le efe dzi me o, hafi boŋ wòxonɛ sena bena, nusi gblom yele, le eme va ge la, ava ve me nɛ. —Marko. 11,23. Vavã, vavã mele egblom na mi bena: Amesi xoa dzinye sena la, do, siwo wom mele la, eya hã awoe.... –Yohanes. 14,12.

Eye Yesu gblo ne bena: Ne àte nui! Amesi xoe se la, ate nu awo nusianu. —Marko. 9,23.

Metea nu woa nuwo katã le Kristo, amesi doa nusẽm la me. --Filipitowo. 4,13.

Kple nusi nye efe ŋusẽ fe gãnyenye, si fo wo katã ta la, na mí amesiwo xona sena le efe ŋusẽ gbogbo la fe dowowo la nu.

-Efesotowo. 1,19.

ALESI WOANYA GBOGBO VÕWO ADO GOE 25

Blu de wo ta. De se na wo, be woado qo le YESU fe nko me Elabena egblo ne bena: Do go tso ame la me, wò gbogbo makomako! Eye wòbiae bena: Wò nko de? Eye wòdo eŋu nɛ bena: Nye nkoe nye Legio; elabena mí ame gedewoe. Eye wona mo wo. Eye esi gbogbo makomakoawo do go la, woyi de hawo me. Tete hawo katā si du kplikplikpli tso to la kogo ge de fu la me, wo nu ano akpe eve, eye wono tsi ku de fu la me. -Marko. 5,8. 9. kple 13.

Ke esi Yesu kpɔ bena, ameha la le du fum gbɔna la, ewo de gbɔgbɔ makɔmakɔ la ta gblɔ bena: Wò gbogbo mafonu kple tokuno, mede se na wò, do go le eme, eye tso esia dzi la megavi de eme o! Eye wòdo go kple ylidodo hele enyamam nuto, eye wòzu abe de wòku ene; ale bena ame gedewo gblo bena: Eku. Ke Yesu lé efe alonu hekoe de dzi, eye wôtsi tre. ... Esia fomevi la mate nu ado go to naneke me o, negbe to gbedododa kple nutsitsido me ko. -Marko. 9,25-27. kple 29.

... Paulo... Etro gblo na gbogbo la bena: Mede se na wò le Yesu Kristo fe ŋko la me bena, nado go le emel Eye wòdo go le gafofo ma ke dzi. —Dowowowo. 16,18.

26 KRISTO FE NKO SI ĐU NKOWO KATÃ DZI LA

Esia ke ŋuti hã Mawu do eyama de dzi kakaka, eye wòtsɔ ŋkɔ, si fo ŋkɔ sia ŋkɔ ta la kee, bene amesiwo le dzifo kple amesiwo le anyigba dzi kple amesiwo le anyigba te la, katã nadze klo le Yesu fe ŋkɔ la me. –Filipitowo. 2,9. 10.

Eye nusi ke miabia le nye ŋkɔa dzi la, nu ma ke mawɔ, bena woakɔ Fofo la ŋuti le Via me. —Yohanes. 14,13.

Le esime mekplɔ srɔ̃nye kple vinyewo yi Afrika be mía va wɔ xɔsedɔ na Kristo la, menyɔ tso alɔ̃ me gbedeka zāme, hekpɔ bena Gbɔgbɔ vɔ̃a de nɔ dzinye. Esi meva nye klo vie be makpɔe da be nukae le dzɔdzɔm eli vava mahā la, etutu nye klo doda sesīe, eye wòva lé nye kɔ be yeamia ve nam. Mete nu do yli hegblɔ zi etɔ̃ bena, "Yesu, dem!" Enumake la, edzo, eye nusia tɔgbe megadzɔ dzinye le feawo me kpɔ gbede o. Ilusē dziŋɔ gāa de le Yesu fe ŋkɔ me de gbɔgbɔ vɔ̃wo kple Satana dzi. Yɔ Kristo fe ŋkɔ dzi, hena dede kple agbexɔɔ (Romatɔwo. 10,13.)

Nyonua de gblo na nye kple srônye bena gbedeka la, le esime wòno suku koko dem la, dekakpuia de kploe yi de ketekemo dzi le tsadidi me. Le gafofoa de la, etee kpɔ be yeawu ye, eye ne woagblɔ bena ketekee wu ye. Ke nyɔnu la de se nɛ le Yesu Kristo fe ŋkɔ dzi, eye megate ŋu wɔ nanekee o. Ke le Yesu fe ŋusẽ me la, ede se nɛ be wòadze eŋgɔ, vase- de esime wo kple eve la wotrɔ va do sukua me.

Nyonu bubu di dase gblo na nye kple srõnye bena, esime yeno detugbi me la, yede mo na afakala dewo wova ye gbo. Tso yemayi dzi la, gbogbo võwo no fu dem na ye le afe me edziedzi, heno amaguiwo kple nuwo fom foyla ye. Le dzodzonyanya me la, ede se na wo henya wo le Yesu fe ŋko me. Emegbe la, ede asi le edokui ŋu blibo na Yesu Kristo.

Megakpo nublanui, alo afa na, gbogbo vôwo o. Wofe tadodzinu koe nye be woahe wò akpe de wò dokui ŋuti, ade wofe ha vôwo me, eye woate wò da le Mawu gbo. Kristo to tsitsi ade si dolèle kple lãmegbegblẽ le edzi, eye efe susu hã megade tututu o la, gblo alesi Satana no nu fom nɛ la nam. Egblo bena, yedi be yeawo nusi sem yele la dzi. Ke megblo nɛ bena Satana enye ameblela gãa de, si blena ame gedewo, eyata mele be wòado ŋu de eŋu o. Ale mede se na Satana la le Yesu Kristo ŋusêkatāto la fe ŋko dzi. Eye wòno anyi le ŋutifafa me, kwasida atõ soŋ, hafi va ku. —Watson Goodman (1920-2002)

28 VOVOTOTO LE KRISTO KPLE SATANA DOME

Kristo yenye Mawu, Wola la Elabena wowo nuwo katã le eya ke me, nusiwo le dzifowo kple nusiwo le anyigba dzi; nusiwo wokpona kple nusiwo womekpona o; eda- nye fiazikpuiwo o alo afetonvenvewo o; edanye dzidulanyenyewo o alo nusewo o: Wowo nuwo katã to eyama me, eye wowo wo hena eyama. -Kolosetowo. 1,16.

Kristo naa kekeli kple ŋutifafa

Be wòaklẽ na amesiwo bobo no viviti kple ku fe vovoli me, be wòado míafe afowo ŋutifafa fe mo dzi. —Luka. 1,79.

Gbɔgbɔ vɔ̃wo kple Satana wonye nugblẽlawo

Fiafi la mevana o, ne menye le fififi kple wuwu kpakple gbegblẽ ta o. —Yohanes. 10,10.

... Baba na anyigba kple atsiafu; elabena Abosam di va mia gbɔ, eye dzi le ekum ŋutɔ....

-Nyadedefia. 12,12.

Satana hea viviti vanɛ, eye wòwɔa fu ame

Ke ame võdi fe mo le abe bluko ene.... –Lododowo. 4,19.

Eye le tsiẽfe, esi wòle fukpekpe me la, ewu efe mo dzi....

-Luka. 16,23.

VOVOTOTO LE KRISTO KPLE SATANA DOME 29

Kristo venve nvatefe la Eye Nya la tro zu nutilã, eye wòno anyi le mía dome, eye míekpo efe nutikokoe abe Tenuvi, si wodzi tso Fofoa gbo la, fe nutikokoe ene, eye amenuveve kple nyatefe yze fú. ... Ne mienz nye nya la me la, ekema nye nusrõla vavãwo mienye, eye miadze si nyatefe la, eye nyatefe la lawo mi ablodeviwoe. –Yohanes. 1,14; 8,31. 32.

Kristo yɔ fũ kple lɔlɔ̃

Esia me míedze si lɔlɔ̃a le bena, eyama tsɔ efe agbe do anyi de mía ta; eye ele na míawo hã bena, míatsɔ míafe agbe ado anyi de mía nɔviwo ta. —Yohanes. I. 3,16.

Satana yenye avatsokafofo

Miawo la mietso fofo, si nye Abosam la me, eye mia fofo fe nu-dzodzrowo miedina be. miawo. Eya la amewula wonye tso gomedzedzea me, eye mele tsitre de nyatefe la me o, elabena nyatefe mele evama me o. Ne ele avatso kam la, efoa nu tso eva nuto dokui me, elabena avatsokala kple avatsokafofo wònye.

–Yohanes. 8,44.

Satana hea fuléle vanɛ

Ne xexeame lé fu mi la, minyae bena, nyee wòtre fulélee.

-Yohanes. 15,18.

30 VOVOTOTO LE KRISTO KPLE SATANA DOME

Kristo kloa luvo nuti

Ke ne míele kekeli me zom, abe alesi eya ŋuto le kekeli me ene la, ekema míedo fome kple mía noewo, eye Via Yesu Kristo fe vu la kloa nuvõ katã da le mía ŋuti.

-Yohanes I. 1,7.

Kristo dea ame tso nuvõ me

Azz la, esi wotso afia na mí to efe vu me nuti la, woaxz mí gede awu tso dziku la me to eyama me. –Romatzwo. 5,9.

Kristo naa agbe mavo

Ke esiae nye agbe mavo la bena, woanya wò, Mawu vavã deka la, kple Yesu Kristo, si nèdo da la. –Yohanes. 17,3.

Satana foa di luvo

Migable mia dokui o; Mawu menana wodoa hehe de eta o! Elabena nusi ke ame făna la, esia ke woaŋe. Elabena amesi fă nu de efe ŋutilă me la, aŋe gbegblẽ atso efe ŋutilă me....

-Galatiatowo. 6,7.8.

Satana blea ame yia nuvõ me Amesi ke le nuvõ wom la, eya tso Abosam me.... –Yohanes I. 3,8.

Satana kplɔa ame yia ku mavɔ alo ku evelia me

... Ke gbe wuwluiawo nye võdito la fe viwo; eye futo, si le wo wum la, enye Abosam....

-Mateo. 13,38. 39.

SATANA KPLE XEXEAME DZIĐUĐU

31

Eyae nye xexe sia me fia fifia Nye [Yesu], Nyemagafo nu gede kpli mi o; elabena xexeamefia gbɔna, eye mekpɔ naneke le ŋunye o. —Yohanes. 14,30.

Ne nuwo mele edzi yim nyuie le xexeame o la, kppe le efe ŋkume Nunya sia la menye dzifo wòtso va o; ke anyigbadzitpe, dzpdzpmetpe, gbpgb võ tpe. Elabena afisi

juvavā kple dzrehehe le la, afima nu manyomanyo kple nu v5di wowo soŋ nona. –Yakobo. 3,15. 16.

Ne Satana kpɔ mɔnu la, egblēa Kristo subɔsubɔ me. Gake mate ŋu agblē wò dzime lɔlɔ̃ na Kristo o. Lé xɔse la me de asi!

Nye nutefewola na Kristo yiqe ku me

Eye wofu kpe Stefano, si le gbe dom da le gbogblom bena: Afeto Yesu, xo nye gbogbo lal Eye esi wòdze klo la, edo yli kple gbe sesẽ bena: Afeto, megado nuvõ sia tefe na wo ol Eye esi wògblo esia la, eto me do alõ.

-Dowowowo. 7,58. 59.

Kristo fe xexeame dziąuąu la

Ne efe dzidudu nakeke ta, eye sefedo manoe na nutifafa le Dawid fe fiazikpui dzi kple efe fiadufe la me o, ne wòafoe de te, eye wòatso vonudodrõ dzodzoe ali kee tso fifia dasede mavo me.... –Yesaya. 9,6.

KRISTO FE FUTO LA – XEXEME DZIĐULA SI GBONA

Ke míele kuku dem na mi, noviwo, le mía Afeto Yesu Kristo fe vava kple mía fufofo de evama gbo la nuti. Migana amea deke nable mi le moa deke dzi o; elabena Afeto la mava o, negbe deko megbedede tso Mawu gbo lava gbã, eye woade nuvome, si nye gbegblévila, de go, amesi tsia tre, eye wòdoa edokui de dzi de nusianu, si woyona be Mawu alo nusi wosubona la dzi, nenem bena wòbobo no anvi de mawufe la me hele edokui fiam be, yenye Mawu. Eye tete woade sedzimawola de go, amesi Afeto Yesu lawu kple efe nu

32

me gbogbo, eye wòatsrõe to efe vava fe dedefia la me. Ame ma fe vava lanye le Satana fe ŋusẽdowowo nu: Le avatsokaka fe ŋusẽ kple dzesiwo kple nukunuwo katã.

-Tesalonikatowo II. 2,1. 3. 4. 8. 9.

... Eye [Satana] vo driba la tso efe ŋutete kple efe fiazikpui kpakple efe ŋusẽ gã nɛ. Eye wona ŋusẽe, be wòawo ava kple ame kokoewo... eye wona ŋusẽe de to sia to kple duko sia duko kple gbegbogblo sia gbegbogblo kpakple trõsubolawo katā dzi.

–Nyadedefia. 13,2. kple 7.

KRISTO FE FUTO LA AWO AUA KPLE AME KOKOEWO

Agblo nya tovowo de dzifovito la ŋu, eye woatsrö dzifovito la fe ame kokoewo; ado de ta me be, yeatro yeyiyiwo kple sewo, eye woatso wo ade asi na yeyiyi deka kple yeyiyi eve kpakple yeyiyi afã. Eye woadi uonu axo dzidudu la le esi, eye woagblěe ahatsrõe gbidigbidi. —Daniel. 7,25. 26.

... La nɛ, eye wotsɔ ŋusẽ nɛ, be wòanɔ dɔ dzi yleti blane vɔ eve. Eye wòke nu de asi busunyagbɔgblɔ me de Mawu ŋuti, be yeado busu efe ŋkɔ kple efe agbadɔ kpakple amesiwo nɔa dzifo. Eye wona nusẽe, be wòawo ava kple ame kokoewo, eye ne woadu wo dzi, eye wona nusee de to sia to kple duko sia duko kple gbegbogblo sia gbegbogblo kpakple trosubolawo kata dzi. Eye anyigbadzinola, siwo katã fe nkowo womenlo de alevi, si wowu la, fe agbegbalea me tso xexeame fe gomedodoanyi me o la, woasubze. Amesi to li na la, nesee! –Nyadedefia. 13,5-9.

Uli xose fe vivli nyui la; wò asi nasu agbe mavo, si ta woyo wò do, eye nèvu emevuvu nyui le dasedila gedewo fe ŋku me la dzi.

-Timoteo I. 6,12.

33

MEGASUBO KRISTO FE FUTO LA FE NONOMETATA O

Xexeame fe Gbɔgbɔ me – Megã la akpe de Kristo fe futɔ la ŋuti eye woable xexeame. Asubɔe alo woawu wò!

34

Eye woble anyigbadzinolawo le dzesi, si wotso ne, be wòawo le lã la fe nku me la nuti hele gbogblom na anyigbadzinolawo bena, woawo legba de lã, si nu wode abii kple yi, eye wòle agbe la fe nonome me ns. Eve wona nusee, be woatso gbogbo na lã la fe legba, bena lã la fe legba nafo nu hã, eye wòawo bena, woawu ame gede, alesi nu medze klo subo lã la fe legba o. Eye wolé lã la kple avatsonyagblodila, si wo dzesiwo le efe ŋku me, esiwo wòtso ble amesiwo xo lã la fe dzesi kple amesiwo de ta agu na efe legba; wotso wo ame eve la siaa fu gbe de dzota, si le bibim kple dzokpe la me agbagbe.

-Nyadedefia. 13,14. 15; 19,20.

Mawuviwo tsri mawu bubuwo

Kpp da, mía Mawu, si subom míele la, ate nu ade mí tso kpodzo bibi la me, eye wòate nu ade mí tso wò fia si me. Ke ne meno alea o hã la, fia, nyae be, míele wò mawuwo subo ge akpo gbede o, eye míado gbe da na sikalegba, si nèli anyi la o. —Daniel. 3,17. 18.

KRISTO FE FUTO LA, ADE TA AGU NE, ALO DO AWU WÒ AKU

Eye wòwo bena, woade dzesi amewo katã, deviwo kple ame tsitsiwo kple kesinotowo kple ame dahewo kple ablodeviwo kple kluviwo fe nudusi alo wofe ngonu, bena amea deke magate nu afle nu alo adzra nu o, negbe amesi nu lã la fe nko alo efe nko fe xexlême fe dzesi le la ko.... Amesi ke si gomesese le la, nebu lã la fe xexlême kpp...eye efe xexlême enye alafa ade kple blaade vo ade. -Nyadedefia. 13,16-18.

Nugbedodo nkeke nyuiea de gbona na amesiwo kpo dede la... Amesiawo nye amesiwo do

go tso xaxa gã la me, eye wonyã wofe awuwo, eye wowo wo yie le alevi la fe vu la me. Evata wole Mawu fe fiazikpui la ngo, eye wosubone zã kple keli le efe xo la me, eye amesi bobo no fiazikpui la dzi la, ano wo dome. Do megale wo wu ge akpo o, eye tsiko hã megale wo wu ge akpo o, eye ye kple ndokutsu megale wo du ge o; elabena alevi, si le fiazikpui la titina la, anyi wo, eye wòakplo wo ayi agbetsi dzidziwo gb2....

-Nyadedefia. 7,14-17.

35

Anyo wu be do nawu wò nayi dzifo, wu bena nadi fo eye nayi dzo mavo me!

36 AMESIWO KATÃ ASUBO KRISTO FE FUTO LA, ALO WOAXO EFE DZESI BE YEWOAFLE NU ALO ADZRA NU LA, WOATSRÕ

Eye mawudola bubu, si nye etőlia la, dze wo yome le gbogblom kple gbe gã bena: Ne amea de de ta agu na lã la kple efe legba, eye wòxò efe dzesi do efe ngonu alo efe asi nu la, eya lano Mawu fe domedzoe fe aha, si wometoto ko de efe domedzoekplu la me o, eve woatso dzo kple dzokpe awo fui le mawudola kokoeawo kple alevi la nku me.

Eye wofe fuwowo fe dzudzo la tu le dzifo yim tso mavo me yi de mavo me, eye amesiwo de ta agu na lã la kple amesi ke xɔ efe ŋkɔ fe dzesi la, womakpɔ dzudzɔ zã kple keli o.

Afii ame kokoe, siwo léa Mawu fe seawo kple Yesu fe dzixose me de asi la, fe dzidodo le.

Eye mese gbea de tso dzifo le gbogblom bena: Illo bena: Woayra ame kuku, siwo ku le Afeto la me tso esia dzi heyina; ẽ, Gbogbo la gblo bena, woadzudzo wo dokui tso wofe agbagbadzedzewo me, elabena wofe dowowowo dze wo yome. —Nyadedefia. 14,9-13.

DZIĐUĐU ĐE SATANA FE DZESI KPLE EFE NONOMETATA DZI DO NGO HAFI MAWU NADRO UONU ANYIGBA

... Mawudola adre lé fuwoame mamleto adreawo de asi; elabena woawo me wowu Mawu fe domedzoe la nu le. Eve mekpo atsiafu wòle abe ahũhõe, si me biã hẽ abe dzo ene la ene; eye amesiwo du lã la kple efe legba kpakple efe nko fe xexlême dži la, le tsitre de atsiafu diahũhõe la nu, eye Mawu fe sankuwo le wo si. Eye wole Mose, Mawu fe dola, fe ha kple alevi la fe ha dzim hele gbogblom bena: Afeto, Mawu nusekatato, ga kple nuku nye wò dowowowo; wò dukowo dzi fia la, dzodzoe kple nyatefe enye wò mowo! Eye mese gbe gãa de tso gbedox2a me le gb2gbl2m na mawudola adreawo bena: Miheyi, ne miatro Mawu fe domedzoekpluawo ako de anyigba dzi. ... Eye amesiwo nu wotso ta le le Yesu fe dasedidi kple Mawu fe nya la ta la, fe luvowo kple amesiwo mede ta agu na lã la alo efe legba o, eve womexo dzesi de wofe ngowonu alo de wofe asiwo nu o la, gbo agbe, eye wodu fia kple Kristo fe akpe deka.

37

-Nyadedefia. 15,1-3; 16,1; 20,4.

38 ARMAGEDON, AUA SI DZI KRISTO VA ĐU LA

Gbogbo võwo fo avakowo nu fu be woawo ava

Elabena wonye gbogbo vôwo fe gbogbo, siwo noa dzesiwo wom, eye wonoa xexeame katã fe fiawo gbo yim, bena woafo wo nu fu hena Mawu, ŋusẽkatãto la, fe ŋkeke gã la fe avawowo. Eye wofo wo nu fu de tefe, si woyona le Hebrigbe me bena Harmagedon.

–Nyadedefia. 16,14. kple 16.

Kristo de ga Efe anyigba la kple Efe duko tiatia Israel la Yerusalem anye ahamuametre na dukowo katã godoo...Yemayi la matso Yerusalem awo kpegbae na dukowo katã; amesiwo katã be, vewoakce la, woade abi wo dokui nu, eye anyigba dzi dukowo katã afo takpli de enu. Eye Yehowa aho awo ava kple duko siawo abe gbesigbe wowo ava le avakpegbe ene. Eye hiãkame, si Yehowa le hehe ge ava duko, siwo katã ho ava de Yerusalem ŋu dzi la, enye si: Lã afafă de nuti na amesiame, esime wogale tsitrenu ko, nku afafă de to me na wo, eve ade afafã de nu me na wo.

-Zaxarya. 12,2. 3; 14,3. kple 12.

...Ne Mawu le mía dzi la, ameka atsi tre de mía ŋutii? –Romatowo. 8,31.

MLƏEBA LA, KRISTO ZU XEXEAME KATĂ DZIĐULA

Elabena wode Mawu fe dziku de go tso dzifo de amegbetowo fe mawumavõmavõ kple madzomadzonyenye katā dzi, amesiwo xea mo na nyatefe le madzomadzo nyenye me. —Romatowo. 1,18.

Eye yi dada do tso efe nu me, bena wòatsɔe adza dukɔwo, eye wòatsɔ gatikplɔ akplɔ wo, eye wòafanya weintsetsewo le Mawu, ŋusẽkatãtɔ la, fe dɔmedzoedziku fe weinfiãnu la me. Eye ŋkɔŋɔŋlɔ le efe awu kple efe aligo dzi bena: Fiawo dzi Fia kple afetɔwo dzi Afetɔl —Nyadedefia. 19,15. 16. Kristo fe futɔ la adu fia ɣeyiɣi vee ade ko. Kristo adu fia fe akpe deka. Eye emegbe la adu fia yide mavɔ me.

... Ke woanye Mawu kple Kristo fe nunolawo, eye woadu fia kplii fe akpe deka. –Nyadedefia. 20,6.

Le fia mawo ŋɔli la dzifo fe Mawu la ado fiadufea de anyi, si matsrõ gbedegbede o....

-Daniel. 2,44.

39

Dukowo katã woasubo Kristo Afeto la!

Afetɔ, dukɔ, siwo katā nèwɔ la, ava de ta agu na wò, eye woade bubu wò ŋkɔ ŋu. –Psalmowo. 86,9.

40 SATANA DA EFE AUA SI WOKPE KPLE MAWU LA FU

Eye ava dzo le dzifo: Mixael kple efe dolawo yi ava wo ge kple vo driba la. ... Eye wotso vo driba gã, si nye da xoxo la, esi woyona be: Abosam kple Satana, amesi nye xexeame katã blela la, fu gbe, eye wotspe fu gbe de anvigba, eye wotso efe dolawo hã fu gbe de anyi hekpe de enuti. Eye mese gbe gãa de le dzifo le gbogblom bena: Azɔ xɔname kple ŋusẽ kpakple fiadufe la zu mía Mawu la to, eye nusẽ la zu efe Kristo la to; elabena wotso mía noviwo nutsola, si noa wo nu tsom le Mawu fe

ıjku me zã kple keli la, fu gbe. –Nyadedefia. 12,7-10.

Ava sia fe dziququ vawonuwo woatso qu dzi la woenye esi Eye wodu edzi to alẽvi la fe vu kple wofe dasedidi fe nya la me, eye womelõ wofe agbe o vasede ku me. —Nyadedefia. 12,11.

Satana fe gome mavo la

... Eye dzo hlẽ tso dzifo va fiã wo. Eye wotso Abosam, si ble wo la, fu gbe de dzo- kple dzokpeta la me, afisi hã lã la kple avatsonyagblodila la le, eye woawo fu wo zã kple keli tso mavo me yi de mavo me. —Nyadedefia. 20,9. 10.

AMEKA TO ENYE FIAÐUFE MAVO LA?

Anye ne Lucifa ado to le dzifo dzidzo mavo la me hafi, gake etee kpo be yeaxo Fiadufe le Mawu si.

(Xlẽ Yesaya. 14,13. 14. le axa 3.)

Kristo Afeto la, adu fia tegbee

Yehowa, towóe nye gănyenye kple ŋusẽ, ŋutikokœ, bubu kple kafukafu, elabena nusianu, si le dzifo kple anyigba la, towóe. Yehowa, towóe nye fiadufe, eye wòe do kpo de nusiwo katã fe ŋkɔ de dzi la dzi. —Kronika I. 29,11.

Elabena alesi amewo katā ku le Adam me la, nenema ke woagbo agbe wo katā hā le Kristo me. Gake amesiame le ye ŋuto fe dodo nu: Gbāto enye Kristo; emegbe la amesiwo le Kristo me le efe vavagbe la; emegbe la nuwuwu la ava, esime woatsɔ fiadufe la ade asi na Mawu Fofoa, esime wòava ade amegănyenye katã kple ŋusẽ katã kple dzidudu katã da la. Elabena ele nɛ be, wòadu fia, halase esime woatsɔ efe futɔwo katã ade efe afɔ te. Futɔ mamletɔ, si woade da la, enye ku.

-Korintotowo I. 15,22-26.

Eye mawudola adrelia ku kpē la, eye gbe gāwo di le dzifo le gbogblom bena: Xexemefiadufe la tro zu mía Afeto kple efe Kristo la to, eye wòadu fia tso mavo me yi de mavo me. —Nyadedefia. 11,15.

42 WÒ FUTOWO, SATANA KPLE GBOGBO VÕWO

Satana gblẽa ame fe nutilã to nutsu fe dodo kple nutsu me, to fugege kple gbogbo võ noameme dzi

... Eye wofiã le wofe fiēŋufiēŋui me de wo nzewo ŋu, eye ŋutsu kple ŋutsu wz ŋukpenanuwo, eye wokpz wofe vodada ŋuti fetu, si dze wo la, le wo dokui ŋu.

-Romatowo. 1,27.

Nu ade Yehowa lé fui...asi, siwo koa vu madifo di.

-Lododowo. 6,16. 17. Tete la wòtɔ edzi heyi datsɔ gbɔgbɔ bubu adadre, siwo võdi wu ye ŋutɔ la, hekpe de edokui ŋuti, eye esi woyi de eme la, wonɔ afima; eye nenem me sia fe anyinono megbeto va võdi wu gbãto.... –Mateo. 12,45.

Di Mawu gbagbe la ko yome. Megayo mawu bubuwo be nabia gbe wo be nanya nusi ava ve eme la o, alo axlē amewo fe susu, alo ada do o.

Satana, amesi tsi tre de Mawu ŋuti la, yla de nusiawo katā megbe (de megbe na nusiawo katā). Ewoa do to amewo, agbalēwo, dzodzome nuwo kple subosubo dadawo dzi. Nusiwo wòwona la, dzena gbā, abe nukunu kple nu nyuiwo ene, gake wokploa ame yia efe dzidudu me.

Megade asi le dokuiwò ŋu na gbɔgbɔ vɔ̃a deke be wòadu dziwò o, negbe Mawu fe Gbɔgbɔ Kɔkɔe la ko. Xɔ Biblia kple Afetɔ Yesu Kristo dzi se ko. (**Kpɔ Nyadedefia 19,13**.)

AME GEĐEWO AVA EYE WOABLE AME SOGBOWO 43

Nufiafia desiade si metso tsotsoke fe "Agbo bi" la me o, metso, nutikoklo kple dede to Afeto la fe Uu kple nutilă dzi o la, enye avatso nufiafia, eye woblea ame yina tsotsrõ me.

Yesu do nu gblo na wo bena: Mikpo nyuie, bena amea deke nagaflu mi o. Elabena ame gedewo ava le nye nkoa dzi agblo bena: Nye enye Kristo; eye woaflu ame gedewo. Eye avatsonyagblodila gedewo atsi tre ahaflu ame gedewo. —Mateo. 24,4. 5. kple 11.

Elabena ame gedewo zona, amesiwo ŋutinya megblo na mi enuenu; gake azo la metso avifafa le egblom bena, Kristo fe atitsoga fe futowo wonye. Amesiwo fe nuwuwu enye gbegblẽ, amesiwo fe fodo nye mawu na wo....

–Filipitowo. 3,18. 19.

Elabena ne mietso amewo fe vodadawo ke wo la, ekema mia Fofo, si le dzifo la, atsoe ake miawo hã. —Mateo. 6,14.

Kristo fe Uu xoasi la dea ame

Elabena mienyae bena, menye nu gbegblẽ, siwo nye klosalo alo sika la, wotsɔ xe fe de mia ta hede mi...o, ke boŋ kple Kristo fe vu xɔasi la abe alẽvi, si ŋu mokaka kple kpɔtsotso mele o la, fe vu ene. —Petro I. 1,18. 19. 44

O, NUBLANUITO KAE MENYE ALE!

Le nuvõ fe nusẽ te Mí katā míele abe ame makomakowo ene, eye míafe dzodzoenyenyewo katā le abe avo, si fo vu ene; mí katā míeyro abe aŋgba ene, eye míafe vodadawo lo mí de nu abe ya ene. —Yesaya. 64,5.

Mawu fe tomadomado fe gbogbo

Esiwo me miezona le tsã le xexe sia me fe ŋJli la nu, le yameŋusẽ fe fia, si nye gbogbo, si le ŋu sẽm azo le vi sẽtowo me la nu – amesiwo dome mí katã hã míezona le tsã le míafe ŋutilã fe nudzodzrowo me, esime míewo ŋutilã kple tame fe lolônuwo la, eye míenye dziku fe viwo tso dzodzo me abe

ame mloeawo hã ene. --Efesotowo. 2,2. 3.

Satana, amesiwo mekpo dede o la fe afeto

Ke ne wotsyo nu miafe nyanyuiea dzi la, ekema amesiwo tsro la fe nku me wotsyo nui le, amesiwo dome xexe sia me mawu gbã nku na dzimaxosetowo fe tame-susu le la, bene Kristo, si nye Ma-wu fe nonome la, fe nutikokoe nyanyuie la fe kekeli nagaklẽ na wo o.

-Korintotowo II. 4,3. 4.

Dzidudu la le Kristo me Eyata azə fəbubua deke meli na amesiwo le Kristo Yesu me la o.... — Romatəwo. 8,1.

AMESIWO MEKPO ĐEĐE O LA, NYE SATANA TO 45

Ke abo la enye xexe la me; eye nuku nyui la enye fiadufe la fe viwo; ke gbe wuwluiawo nye võdito la fe viwo. —Mateo. 13,38.

Miawo la mietso fofo, si nye Abosam la me, eye mia fofo fe nudzodzrowo miedina be, miawo.... –Yohanes. 8,44.

Amesi ke mele kplim o la, eya to vo de ŋutinye; eye amesi ke mefoa fu kplim o la, eya kana hlẽna.

-Mateo. 12,30.

Eyata wòhĩa bena woagagbugbɔ mí adzi yeyee le Kristo fe Gbɔgbɔ la me Eyata ne amea de le Kristo me la, eya nye nuwɔwɔ yeye: Xoxotɔ la nu va yi, kpɔ da, nuwo katā zu yeye! —Korintotɔwo II. 5,17. Nye alēwo sea nye gbe, eye nye la menya wo, eye wodzea yonyeme; eye nye la mena agbe mavɔ wo....-Yohanes. 10,27. 28.

Đe asi le dokuiwò ŋu na Kristo Afetɔ la fifia ke

... Kpɔ da, fifi enye amenuveɣi, kpɔ da, fifi enye xɔxɔgbe!

–Korintotowo II. 6,2.

Ne míevu míafe nuvôwo me la, ekema nutefewola kple dzodzoeto wònye, bene wòatso míafe nuvôwo ake mí, eye wòaklo madzomadzonyenye katã da le mía ŋuti. -Yohanes I. 1,9.

46 DZIĐUĐU MAVO LE KRISTO ME

Amekae amã mí atso Kristo fe lɔlɔ̃ me mahã? Fukpekpe loo alo xaxa alo yometiti alo dɔwuame alo amamanɔnɔ alo ŋɔdzidodo alo yi mahã? Gake le nusiawo katã me míedua dzi glo le amesi lɔ̃ mí la ŋuti. —Romatɔwo. 8,35. kple 37.

Elabena nusianu, si wodzi tso Mawu me la, dua xexeame dzi, eye dzidudu, si du xexeame dzi la, eyae nye míafe xose.

-Yohanes I. 5,4.

Ado etefe na amesiwo du dzi la Amesi ke to li ne la, nese nusi Gbogbo la gblo na hameawo bena: Amesi ke du dzi la, mana mana yayla la fe dee, eye mana kpe yie, eye le kpea dzi la woŋlɔ ŋkɔ yeye di, si amea deke menya o, negbe amesi xɔe la koe.

-Nyadedefia. 2,17.

Eye amesi ke du dzi, eye wòlé nye dowowowo me de asi yidase de nuwuwu la, mana ŋusẽe de trõsubolawo dzi. –Nyadedefia. 2,26.

Ele vevie nuto na Mawu! Esia dze fã le Golgota! Mawu hã le vevie na wò nuto!

Menye bena míede enu le mía dokui si, be míasusu nane abe mía nutowo mía dokui mee wòtso ene o; ke mía nudede la tso Mawu gbo bon. —Korintotowo II. 3,5.

TIA AMESI KE NASUBO YI ĐE MAVO ME 47

Yi de nutikokoe me kple Kristo

Azo ne wofo mia kple Kristo de tsitre la, ekema midi nusiwo le dzifo, afisi Kristo bobo no anvi do le Mawu fe nudusi me. Mitso miafe tamesusuwo do dzifonuwo nu, menye anyigbadzinuwo nu o. Ne Kristo, si nye miafe agbe la, ado la, ekema miawo hã miado kpakplii le nutikokoe me. Eyata miwu mia nutinu, siwo le anvigba dzi; ahasiwowo, makomakonyenye, fienufienui, nudzodzro võ kple nukeklē, si nye trõsubosubo; nusiwo ta Mawu fe dziku va vi sẽtowo dzi do. -Kolosetowo. 3,1. 2. kple 4-6.

Alo nàkpɔ gome kple Satana yi de mavɔ me

Tete wòagblɔ na amesiwo le mia me la hã bena: Mite da tso gbɔnye, mi amesiwo wofo fi de; miyi de dzo mavɔ, si wodzra do di na Abosam kple efe dɔlawo la me! —Mateo. 25,41.

Ame võdiwo kple dukɔ, siwo katã ŋlɔ Mawu be la, negbugbɔ yi tsiẽfe. —Psalmowo. 9,18.

Eye ne wò asi dia nu wò la, lãe da; enyo na wò bena, nayi de agbe la me kple asikpo, wu esi asi eve nance na wò, eye nayi de dzomavoue la me. — Marko. 9,43.

DZIFO - FIAĐUFE LA NYE TOWÒ

Bəbə qokuiwò

48

Eye Yesu yɔ devi suea de va egbɔ, eye wòtsɔe do wo titina. Eye wògblɔ bena: Vavã mele egblɔm na mi bena: Ne mietrɔ, eye miezu abe deviwo ene o la, miele yiyi ge de dzifofiadufe la me akpɔ o. Eyaŋuti amesi ke bɔbɔ edokui de anyi abe nenem devi sia ene la, eyae fo ta le dzifofiadufe la me. —Mateo. 18,2-4.

Tro tso wò nuvõ me

Yohanes va do, amesi de mawutsi ta na amewo le gbeadzi, eye wòde gbe fã dzimetɔtrɔ fe mawutsidedetaname hena nuvõkeke. Ke esi wolé Yohanes de gaxɔ me megbe la, Yesu va Galilea hele

gbe fã dem Mawu fe nyanyuie la bena: Azãgbe la do dzi, eye mawufiadufe la do vo. Mitro le miafe dzi me, eye mixo nyanyuie la dzi se! –Marko. 1,4. kple 14. 15.

Gbede, ke boŋ mele egblom na mi bena: Ne mietro le miafe dzi me o la, mi katã miatsrõ nenema ke. —Luka. 13,3.

Eyata mitrɔ le miafe dzi me, eye migbugbɔ, be woatutu miafe nuvɔ̃wo. —Dɔwɔwɔwo. 3,19.

Tso ekema dzi la Yesu de asi gbefădede me le gbogblom bena: Mitro le miafe dzi me, elabena dzifofiadufe la do vo! –Mateo. 4,17.

(Eyi edzi le axa si gbɔna.)

XO KRISTO ABE WÒ ĐELA ENE EGBEA

Tsɔ dokuiwò na Yesu Kristo Tsɔ wò mɔwo gblẽ de Yehowa dzi, eye nado ŋu de eŋu, ekema awɔe ade goe. —Psalmowo. 37,5.

Elabena ale gbegbe Mawu l5a xexeame bena, wòtso ye ŋutɔ fe Tenuvi hena, bena amesiame, si xɔa edzi sena la, mele tsɔtsrɔ̃ ge o, ke boŋ wòakpɔ agbe mavɔ.

–Yohanes. 3,16.

Wogblo bena: Xo Afeto Yesu Kristo dzi se, eye mia kple afewò me miakpo dede. –Dowowowo. 16,31.

Mawu na ŋusẽ be woazu Efe viwo

Ke ame gede alesinu xoe la, ena

ŋusẽ wo, be woazu mawuviwo, amesiwo xoa efe ŋko dzi sena. Ŋutifafa gblẽm mele di na mi; nye ŋutifafa tsom mele na mi....

-Yohanes. 1,12. kple 14,27.

Uu Kristo me le gaglagbe

Elabena ne èvua eme kple wò nu bena, Yesu ye nye Afeto la, eye nèxona sena le wò dzi me bena. Mawu fo evama de tsitre tso ame kukuwo dome la, àkpo xoxo; elabena wotsoa dzi xona sena hena dzodzoenyenye, eye wotsoa nu vua eme hena agbexoxo la. Elabena nonlo la gblo be: "Amesiame, si xoa edzi sena la, womado nukpee o." -Romatowo. 10,9-11. Text reprinted from the Bible in Ewe by permission of United Bible Societies, Africa Regional Center, Nairobi, Kenya.

Published in numerous languages by World Missionary Press, Inc., as God supplies funds in answer to prayer. For questions or more information by country, visit: www.wmp-contacts.org

World Missionary Press PO Box 120 New Paris, IN 46553-0120 USA www.wmpress.org

Read booklets online or by App www.wmp-readonline.org 1431 Ewe VJC

3-25